

TPI PARTEIKOMITEE,
REKTORAADI,
ELKNU KOMITEE JA
AMET ÜHINGUKOMITEE
HAALEKANDEJA

TALLINNA
POLÜTEHNILIK

LEPINGULISED TÖÖD TPI-S

Lepingulise teadusliku uurimistöe maht kasvab TPI-s aasta-aastalt. See näitab kõrge kooli teaduse lähenemist tootmisele ehk teaduse ja tootmise vahelise sideme kasvu. Ühtlasi peaks nii paranema TPI-s ettevalmistatavate spetsialistide tase, sest saavad ju õppejõud värsked teaduslikke andmeid just koostööst ettevõtetele.

Lepinguliste tööde mahu kasv toob endaga kaasa ka märksa suurema vastutuse teaduslike uurimuste kvaliteedi eest. Instituudi kvalifitseeritud teaduslikku kaadrit tuleks rakendada üksnes selliste teaduslike probleemide lahendamiseks, millest rahvamajandus kõige rohkem võiks kasu saada. See peaks olema lepinguliste uurimistööde peamine eesmärk. Instituudi juhtkond ongi viimastel aastatel jälginud, et teaduslike uurimistööde plaani võetaks vaid selliseid lepingulisi töid, millest on loota kõrgeid teaduslik-tehnilisi tulemusi, mis juurutamisel rahvamajandusse võivad anda suurt majanduslikku kasu.

NLKP 24. kongressi direktiivides NSVL rahvamajanduse arendamise plaani kohta (1971—1975. a.) on rõhutatud, et tuleb tõsta majanduslepingute (ka instituudi lepingulised uurimistööd kuuluvad selle mõiste alla) osa ning suurendada vastutust nende täitmise eest. Selleks, et tõsta lepinguliste uurimistööde eest vastutavate täitjate-õppejõudude kohusetundlikkust lepinguga võetud ülesannete täitmise vastu, alustati 1971. a. detsembrist vastavalt rektori 29. novembri 1971. a. käskkirjale nr. 159 plaanipäraselt lepinguliste uurimistööde kontrollimist. Kontrollitakse majanduslepinguga võetud uurimisprogrammi täitmist, vastavat dokumentatsioo-

ni ja rahaliste vahendite kasutamist. Kuni käesoleva ajani on kontrollitud 22 lepingut, keskmiselt 2—3 lepingut kuus. Iga kuu esimeseks päevaks esitab TU sektori juhataja teadusala prorektorile kinnitamiseks lepinguliste uurimistööde ja vastava kontrollkomisjoni nimekirja. Kontrollkomisjoni aastane töö on võimaldanud teha juba mõningaid üldistusi, mida oleks kasulik teada kõigil instituudi õppejõududel, kellele tuleb ühel või teisel määral kokku puutuda lepingulise teadusliku uurimistööga. Üldjuhul tulevad kõik õppejõud hästi toime lepingulise uurimistöö programmi sisulise täitmisega. Selles suhtes ei ole pretensioone olnud ei TPI Teadusliku Uurimise Sektoril ega ka tellijatel. Küll aga tuleks õppejõududel tähelepanelikumalt suhtuda lepingulise uurimistööga seotud dokumentidesse ja rahaliste vahendite kulutamisse. Kuigi eksemplid selles suhtes esineb harva, võivad need endaga kaasa tuua ebameeldivusi nii instituudile kui lepingute vastutavatele täitjatele. Allpool loetleksin põhilisemad neist puudustest, mida avastas kontrollkomisjon oma aastase tegevuse jooksul.

Kõigepealt tuleb võimalikult vältida ülekuul tekkimist lepingulise uurimistöö jooksul täitmisel. Enamikel juhtudel oli ülekuul tekkinud ebaõigest akteerimiskorra rakendamisest, s. o. kalduti kõrvale TU sektoris kehtestatud korrast. Teiseks, mitmed õppejõud muutsid omavoliliselt, tõsi küll, suulisel kokkuleppel tellijaga, tööprogrammi, kooskõlastamata seda eelnevalt TU sektoriga. Kõigile on hästi teada, et majanduslepingute puhul tuleb kõik muudatused lepingus kooskõlastada poolte vahel kirjalikult. Sõbralik vahetõde lepingu tel-

lija ja vastutava täitja vahel ei ole veel aluseks lepingus ettenähtud punktide suvaliseks muutmiseks! Kolmandaks küllalt levinud puuduseks lepingulises uurimistöös on töölepingutes ettenähtud tööde kompleksi mittevastamine protseentimiseaktides esitatud tehtud tööde loetelule. Siit võivad saada alguse töötasu arvestusega seotud finantsdistsipliini rikkumised. Nii TU sektor kui ka kontrollkomisjon on jälginud ja jälgivad edaspidigi, et õppejõud säilitaksid range vastavuse ülalnimetatud dokumentide vahel. Neljandaks tuleks lisada veel, et pahatihti ei pea õppejõud kinni majanduslepingu eelarves ja kalenderplaanis ettenähtud summade jaotusest etappide vahel, eriti, mis puutub palgafondi jaotuse ja kulutamisse. Selline olukord on aga lubamatu. Siin saab vaid soovitada, et majanduslepingu projekti koostamisel rohkem pead vaevataks kulutatavatest vahenditest täpse ülevaate saamiseks. On muidugi arusaadav, et uurimistöö spetsiifilisuse tõttu on alati olemas teatud võimalus ootamatusteks, mida õppejõududel aga on alati võimalik kooskõlastada eelnevalt TU sektori ja tellijaga.

Tuleb märkida, et ülaltoodud väärnähtused on instituudi lepingulises uurimistöös siiski harvad ja need ei ole suutnud mõjutada instituudi uurimistööde üldiselt kõrget kvaliteeti. Küll aga peaks iga õppejõud kes on võtnud enda peale kohustusi seoses majanduslepingutega teadusliku uurimistöö valdkonnas, omama sügavat vastutustunnet, sest sellest sõltub paljuski meie instituudi tubli tööga saavutatud hea kuulsus nii meie vabariigis kui ka üleliidulises ulatuses.

F. JÄRVET
TU sektori vaneminsener

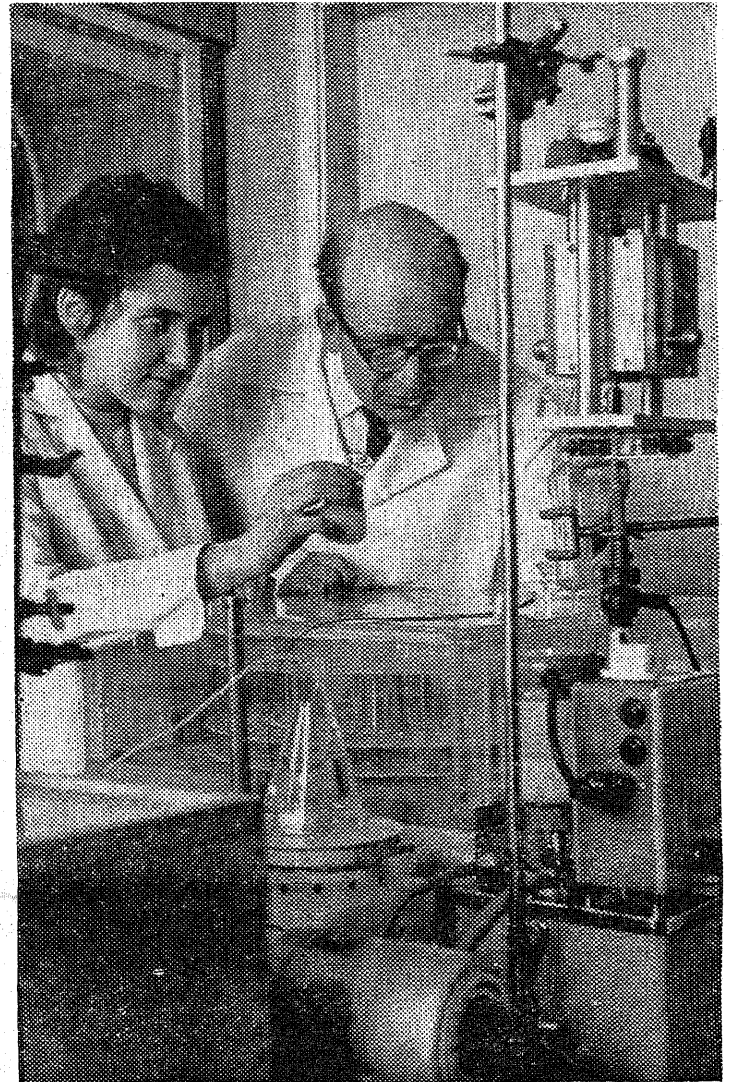
KONVERENTS LÄHENEB

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaste teadusliku ühingu konverents, mis sellel aastal kannab järjenumbrit 26, toimub 28—31. märtsil. Võrreldes eelnevate konverentsidega on eelolev mahult suurim: sõnavõtte on 394 29 neist teiste instituutide üliõpilastelt. Konverentsil on 27 sektsiooni. Kõige rohkem ettekandeid kuulatakse mehaanika sektsioonis (37), poliitilise ökonomia sektsioonis (28), elektromehaanika sektsioonis (27).

Ka tänavusest konverentsist võtavad osa külalisesinejad teistest kõrgematest koolidest. Registreerunud on 11 instituuti vennasvabariikidest. Kaugemad neist on Aserbaidžaan M. Azlibekovi nimeline Nafta ja Keemia Instituut, Uraali Polütehniline Instituut ja Odessa Polütehniline Instituut.

Konverentsieelses «TP» numbris es tutvustavad end meie instituudi ÜTÜ aktiivsemad sektsioonid.

KAAREL SIIRDE
KA-41

KERSTI KÄREMA dots. ADO KÜSTNERI juhendamisel penitsilliinatsülaasi aktiivsuse temperatuurisõltuvust uurimas.

ÜTÜ TOIDUAINETE TEHNOLOOGIA RINGIS

Üheks suuremaks probleemiks, millega tegelevad üliõpilased toiduainete tehnoloogia ringis, on kahjulike lisandite määramine toiduainetes ja võimaluste leidmine nende sisalduse või kahjuliku toime vähendamiseks. Liialt suur nitraatide ja nitritide sisaldus toidus põhjustab vere hemoglobiini ülemineku passiivsesse vormi ning selle tõttu hapniku puuduse kudedes. Diplomand Maigi Mölder uurib, kuidas tehnoloogiliste võtetega vähendada nitraatide ja nitritide sisaldust toiduainetes. Kersti Ritslaid töötab välja toiduainetes sisalduvate elavhõbedahendite määramise meetodikat, katsetades nii mitmesuguseid klassikalisi kui ka kõige uuemaid elektrokeemilisi määramisviise. Väga aktuaalne on taimekaitseks kasutatavate ühendite määramine toidus. Kloororgaaniliste pestitsiidide määramist kalades ja kalatoiduainetes uurib Lilja Heapost. Tema kasutuses on gaaskromatograaf mikrokolonomeetrisel detektoriga. Viimane valmitati hiljuti Eesti NSV Teaduste Akadeemia Spetsiaalses Konstrueerimisbüroos.

KO-81 üliõpilased Raivo Kalve ja Toomas Paalme määravad lämmastikoksiidide sigaretisuitsus. Lämmastikoksiidid nitrosoamiinide sünteesil ning on alust arvata, et nitrogaaside sisaldus tubakasuitsus põhjustab suitsetajate kopsuvähki haigestumist. Diplomant Sulev Suga määrab nitrosoamiinide sisaldust Eestis toodetavates tubakatoodetes ning selgitab, kuidas oleks võimalik nende sisaldust vähendada mitmesuguste filtrite abil.

Osa üliõpilaste töid on seotud looduslike valkatalüsaatorite (ensüümide) sidumisega tahke kandja külge ning saadud preparaate omaduste ja kasutusvõimaluste kindlaksmääramisega. Tiia Ambur uuris tärklise lõhustava ensüümi — glükoamülaasi sidumist geeli ja glükoosirupi tootmise võimalusi. Tema tööle anti vabariiklikul ÜTÜ tööde konkursil I preemia. Piimasuhkru (laktoosi) lõhustamine glükoosiks ja galaktosiks on soovitatavaks protsessiks piimatoodete tootmisel, kuna tõuseb tunduvalt saaduste magusus ning on väl-

(järg 2. lk.)

Sinule, a/ü. organisaator!

24.—25. märtsil korraldab TPI a/ü. komitee I-II kursuse a/ü. rühmaorganisaatoritele seminari Ravilas.

Väljasõit 24. märtsil kell 13.45 TPI peahoone eest. Ehitajate tee 5. Tagasi jõudmine 25. märtsil umbes kell 16.

Kaasa võtta tekk, hea tuju ja saunavarustus.

Kui on lund ja parasjagu külma, on soovitatav kaasa võtta «Salvo» kalgud ja muu liulaskmiseks tarvilik.

Registreeruda ja toidu eest tasuda 1 rubla TPI a/ü. komitees (A IV-105) 21. märtsini.

Rühmaorganisaatorite osavõet seminarist on väga vajalik.

A/ü. komitee

LÄBI TULE, VEE JA VASKTORUDE

Kes 9. märtsi õhtul möödusid esimese ühiselamu esimese koruse akendest, võisid mõelda: «Naistepäevapidu on veel täies hoos...»

Tegelikult löödi «Pikos» mehaanikateaduskonna Ekusid* tudengiteks. Sellest ka hääled ja naer, mis juhusliku mööduja segadusse võisid viia.

Ega see kerge olnud. Ei Eku dele ega kolmandale kursusele, kes püha taltust teostasid ja organiseerisid.

«Läbi tule, vee ja vasktorude tuleb minna igal üliõpilasel, kes soovib omandada kõrgemat haridust ja elukutset mehaanikateaduskonnas.» ütles deka naadi esindaja sm. Sepp. Tuleprooviks on eksamisessioonid. Vahekorda vasktorudega saab proovida diplomitööga. Vee-

proov oli 9. märtsi klubiõhtu. Sellel jõudis igauks ära käia seitsmendas taevas, suudelda nutrivõtit, siis jälle maa peale tagasi tulla ja uhius tekkel pähe suruda.

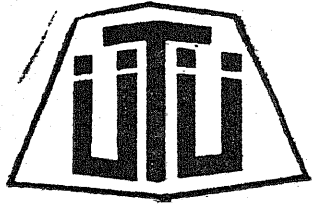
Hilinejad said karmi karistuse, olgugi et dekanadist oli hiljemisluba olemas ja mõjuv põhjus varuks.

Sel traditsioonilisel õhtul jõuti näidata austust paljude traditsiooniliste tegevuste vastu, nagu jalakeerutamine muusika saatel, ringmängude mängimine ja viktoriin, mis nõudis nii teadmisi kui ka nutikust ja vaikust.

Värsked «kandilised»

Tõnu Raag MP-21
Rein Kalda MP-21

* vt. TP nr. 3, 1973.

(1. lk. järg)
ditud laktoosi väljakristallumi-
sega seotud toodete kvaliteedi
langus. Laktoosi hüdroliisiva
ensüümi — laktaasi geeli seotud
preparaadi valmistamise
uurimisega on praegu ametis
Tiia Purre ja Lea Rennel. Seotud
ensüümid pakuvad huvi ka
farmaatsiatööstusele. Penitsilliini
hüdroliisivi kineetika küsimustega
tegeleb Helgi Hagu

TIIA AMBUR määrab spektrokolorimeetriga glükoamülaasi aktiivsust.

Penitsilliini lõhustamisel saadav 6-aminopenitsillaanhape on väärtuslikuks lähteaineks mitmete suure bioloogilise aktiivsusega penitsilliinderivaatide tootmiseks. Kersti Kärema on seotud penitsillaasi saamise ja kasutamise probleemidega tegelnud juba pikemat aega. Lähemal ajal jätkab ta tööd Budapesti Tehnikaülikoolis, kuhu ta koos rühmakaaslaste Malle Eiseniga sõidab diplomitöö tegema. Täisväärtusliku kalajahu valmistamist, mis kõlbaks ka inimestoidu lisandiks, uurib Sirje Hirve. Küsimuse lahendamise

annaks võimaluse katta üle 200 miljoni inimese valguvajaduse. Kai Kiviaed uurib leiva säilitamist värskena, Anne Laanpere probleemiks on lastekonservide kvaliteet, Riinalt Hansson valmistab jooke, millel on eesti rahvuslik omapära. Eeltoodud ja ka rea teiste huvitavate tööde tulemused ning probleemid leiavad käsitlendamist TPI ÜTÜ XXVI konverentsil toiduainete tehnoloogia sektsiooni istungil.
A. SUURTHAL
Toiduainete tehnoloogia ringi juhendaja

ERIALA 1721 ÜTÜ

Ehituse ökonomika ja organisatsioonikateedri juures tegutsev ÜTÜ ring on 5 aastat vana ja tema kontos on rida saavutusi. Ringi tegevusest võtab pidevalt osa ca 1/3 TE eriala päevasest osakonnast ja lisaks sellele ka ehitus- ning kaugõppe teaduskonna üliõpilased. Peale TPI ÜTÜ konverentside, millest iga kord võtab osa üle 20 üliõpilase, esinetakse igal aastal 2—3 ettekandega väljaspool instituuti Riias, Kaunas, Minskis, Kaliningradis, Leningradis ja isegi Ungaris, kust möödunud aastal olid eriala sektsiooni istungil 2 ettekannet vastuvõetud korras. Lisaks ülalmainitud korraldatud ettekannetele korraldatakse sügissemestril kateedris traditsioonilisteks muutunud ÜTÜ ringi teaduslik-metoodilised tootmispraktika alased konverentsid, kus kuulatakse ettekandeid tehnoloogilisel ja organisatsioonilisel praktilisel teinud uuringutest.

Aktiivselt võetakse osa üliõpilaste teaduslike tööde konkurssidest, sealhulgas keskel läbi 5 tööga aastas üleliidulistest konkurssidest. Kolme ÜTÜ tööd kirjeldav prospekt esitab NSVL Rahvamajanduse Saavutuste Näitusele, kus see eksponeeriti 1970. a. rahvahariduse paviljonis.

TPI ja vabariiklike preemiade ja diplomite kõrval on üleliidulistel konkurssidel autasustatud 2 üliõpilastööd medaliga ja 2 tänukirjaga. 3 üliõpilast said NSVL Rahvamajanduse Saavutuste Näitusest osavõtjate tunnustused.

Kateedri lepingulistest uurimistöödest võtab aastas osa 30 kuni 65 üliõpilast, teenides 1200—1700 rub. Viimastel õppeaastatel on kasvanud ringi osavõtt kateedri riigieelarvelistest tööddest — 1972. aastal 44 üliõpilast.

Ringi istungitel on esinenud vabariigi teaduslike asutuste teadlased, ENSV Ehituskomitee, Ehitusministeeriumi ja muude

ametkondade juhtivad töötajad. Ringi liikmetele on demonstreeritud erialaseid filme, tehtud ekskursioone vabariigi tähtsamatele ehitustele.

Seni on nõrgaks kohaks ÜTÜ tegevuses olnud nooremate kursuste üliõpilaste osavõtt ringi tööst, kuna kateedri kontakt nendega põhiliselt piirdus õppevälise kasvatusetööga. Mõningane õppealane kontakt I kursusega on loodud siiski sissejuhatava erialadistsipliini õppeplaanilülitamise kaudu. Puudusest loodetakse üle saada majandusduskonna kahe esimese kursuse üliõpilastele äsja väljakuulutatud erialaste võistlustööde konkursi kaasabil.

Kateeder pakub välja 3 teemat:

- * Tööviljakusest ehituses — juhendajad dots. S. Dokelin ja asp. A. Juhvelt;
- * Ehituse osast rahvamajanduse arendamisel — juhendaja dots. kt. P. Lettens;
- * Tehnika progress ehituses — juhendaja van. õp. M. Koppel. I kursusest on konkursist osavõtjaid 16. Paljutöötav algus.

Teiseks jätab soovida ÜTÜ ringis tehtud uurimistööde trükkis avaldamine. Esimesed artiklid üliõpilaste kaasautorlusega on planeeritud järgnevasse kateedri uurimistööde kogumikuisse. Lepinguliste uurimistööde aruannete deponeerimine, mis kehtestatud korra kohaselt on võrdne tööde trükkis avaldamisega, võib olukorda veelgi parandada.

ÜTÜ tegevuse kõrval ei ole kateeder seni suutnud arendada uurimistegevust ÜKB raames. Rektoraadiga peetud läbirääkimised TE eriala üliõpilaste kaasatõmbamisest ehitusretunditööde eelarvete koostamisel ja muudel projekteerimistöödel TPI tellimisel seisavad surnud punktis.

Dots. S. DOKELIN
ÜTÜ ringi teaduslik juhendaja

SEDAPUHKU KOLGAL

Vuras laupäevane «Tšaika» Tartu poole ja viis kaasa ka kolme-nelja-liikmelised komsomoliaktiivi grupid ERKI-st, TPedI-st ja meiegi instituudist. Ülikoolilinnas perroomil oli vastas TRÜ arstiteaduskonna komsomolisekretär Sirje. Otse jaamast viidi külalised pidulikule lõunaootele ometi ja morsiga. Ülikooli kohvikus alustet jutt interklubidest jätkus TRÜ komsomolikomitee ruumes kuni bussis saabumiseni. Buss viis viimaks kõiki Kolgale, Pühajärveäärsele EPA puhkebaasi. Tartu linnast võeti kaasa proviant, suusad ja saunatarbed ning tunnise matka järel võisid kõik kohalviibijad nautida vaa-det maalilisele Pühajärvele. Kuna aga on teada, et ilu patta panna ei sünni ja et see ka õige harva sooja annab, siis asuti õige ruttu ahjude kütmisele. Kui tuli koldeis halge-nilpsas, otsustati söömaeg edasi lükata seoses suure ühise suusaretkega. Viimase käigus näitasid kõik osavõtjad üles kõrget spordimeisterlikkust ja suurt julgust. Sabapidurit kasutasid võrdse eduga kõikide kõrgkoolide esindajad. Majanduslikku kahju TRÜ-le suuskade lõhkumise läbi ei tekitatud.

Vahepeal tulikuumaks kōetud saunas lahtusid kõik kired ning õhtu möödus sõbralikus ja seltsimehelikkus õhkkonnas. Saunasoo sai jahutust Pühajärve karastavates voogudes, milleni kõik soovijad läbi jääkaande ettenägelikult lõhutud augu jõudsid. Et uni veidi kasimalt kōetud kambreis nist hõlbi tuli, selles on ilmselt süüdi linnalaste keskküttega hellitet organismit, mis vastuvõtjatele lihtsalt veidi hilja meenusid. Pühapäeva hommik viis sulast hoolimata kõik taas suuskadele. Otepää kõrgustiku küngad osu-

tusid eelmise päeva treeningu tõttu tublisti jõukohasemaiks ja lumiseid istmikke sai vähem puhastada.

Kuna lõunasõök Taaralinnas maha jäi, vuras buss juba kella neljaks taas ülikooli kohvikusse. Tallinna suuskoolide rahvalt kostis kadavõitu hälli, et neil mitme pealegi nii toredat paika pole, üliõpilasklubist rääkimata. Komsomolikomiteede ideoloogia-sektoreile pühendat vestlusring leidis aset lõuna järel, kohvitassi juures. TRÜ komsomolikomitee ideoloogia-sektori juhataja Rein Veidemann tutvustas ülikoolis plaanitud uuringut viimase kahe aasta vältel läbiviidud üleülikooliliste ürituste meeldivuse ja tarvilikkuse kohta. Tagasisidet komsomolikomitee töö kohta loodetakse saavutada koos sotsioloogia laboratooriumiga korraldatava ankeetküsitluse abil. Küsitlus viiakse läbi teaduskondade büroode liikmete ja rühmade komsomolide seas, kontrollgrupina kasutatakse ca 50 nn. «reatudengit». Võrdlusandmete saamiseks paluti ka TPI-s ja TPedI-s korraldada vastav küsitlus. Tulemused võimaldaksid ka teistel komsomolikomiteedel heita kriitilise pilk viimaseil aastail tehtule.

Kui jutulõng kõige magusamalt veerema hakkas, kuulutas kellakõngu ronivõimelise aega. Ja vüraski «Tšaika» tagasi Tallinna poole. Sõitiate seas ka kümme TRÜ ja EPA korraldatud(?) nädalpäevadest osa võtnud Tallinna suuskoolide tudenoiti.

Kõne päeva tulemuseks said sõlmitud ja uuendatud tutvused, nii mõnigi tarvilik mõttejuun aruusuvi ja kerge surin mõnusest puhkusest kõigisse 207-sse luusse ja konti.
ENN VEE

KONKURSI TEEMAD

Nooremate kursuste üliõpilaste majandusalaste teaduslike tööde konkursi teemad
Teenindusökonomika kateeder.

1. Teenindus — iseseisev rahvamajandusharu. Juhendaja: van.-õp. L. Valdmaa.
2. Turismi sotsiaalne ja majanduslik tähtsus. Juhendaja: dots. J. Väljataga.
3. Teeninduse areng ja perspektiivid ENSV-s. Juhendaja: ass. E. Lageda.

Arvutusmatemaatika kateeder.

1. Graafiteooria rakendamine väikeste rühmade struktuuri avamisel. Juhendajad: dots. L. Vöhandu, ins. G. Veiner, ins. J. Mullat.
2. Ökonomikaalaseid ekstreemumülesandeid. Juhendaja: van.-õp. M. Teeäär.

Ehituse ökonomika ja organisatsioonikateeder.

1. Tööviljakusest ehituses. Juhendajad: dots. S. Dokelin, asp. A. Juhvelt.
2. Ehituse osast rahvamajanduse arendamisel. Juhendaja: dots. kt. P. Lettens.
3. Tehnika progress ehituses. Juhendaja: van.-õp. M. Koppel.

Tootmise ökonomika ja organisatsioonikateeder.

1. Tööstuse arengu iseärasusi IX viisaastakul. Juhendajad: dots. L. Sarapik, ass. H. Kallam.
2. ENSV tööstus liiduvabariikidevahelises tööjaotuse süsteemis. Juhendajad: prof. E. Kull, dots. J. Toomaspoeg.

3. Tööviljakuse suurendamise teid ENSV tööstuses. Juhendajad: dots. J. Fominõn, dots. E. Parijõgi, van.-õp. E. Toom.
4. Elektrifitseerimine kui tehnilise progressi alus. Juhendajad: dots. V. Talts, dots. J. Toomaspoeg.

Tööstuse juhtimise ja planeerimise kateeder.

1. S. M. Kirovi nim. kalurikolhoosi kalatööstus. Juhendaja: van.-õp. L. Vallmüür.
2. Põlevkivi Eesti NSV rahvamajanduses. Juhendaja: van.-õp. L. Vallmüür.
3. Eesti NSV majanduslikud sidemed välisriikidega. Juhendaja: van.-õp. L. Vallmüür.
4. «Juhtimiskunsti» sisu ja selle käsitlemine erialases kirjanduses. Juhendaja: van.-õp. J. Leimann.
5. Toiduainete tööstuse ettevõtete suuruse ja paiknemise teoreetilisi probleeme. Juhendaja: van.-õp. I. Kuusik.

Statistika ja raamatupidamise kateeder.

1. Eesti NSV rahvastiku struktuuri muutumine aastatel 1934—1970. Juhendaja: prof. U. Mereste.
2. Eesti NSV ja Soome rahvastiku struktuur 1970. aastal (võrdlev analüüs). Juhendaja: prof. U. Mereste.
3. Raamatupidamisvormide areng. Juhendaja: dots. E. Linnaks.
4. Raharinglus NSV Liidus. Juhendaja: dots. A. Kudrjavitseva.
5. Rahvatarbekaupade turg, selle reguleerimine ja analüüsi probleemid. Juhendaja: dots. S. Straž.
6. Konjunktuuri uurimine tööstuses ja kaubanduses. Juhendaja: dots. S. Straž.

TUTVUSTAME RAAMATUKOGUSID

TA raamatukogu

TEADUSTE AKADEEMIA TEADUSLIK RAAMATUKOGU registreerib lugejaks ainult viimaste kursuste üliõpilasi ja diplomande passi ning garantiikirja alusel. Viimane antakse TA raamatukogu laenuotsakonnast.

Kirjandust saab kasutada vaid lugemissaalides.

Üldlugemissaalis (III korrusel) saab kirjandust tellida põhifondist kohapeal kasutamiseks. Samas asuvad avariilid teatmeteoste ja osa jooksva aasta ajakirjadega. Samas on ka uudiskirjanduse näitus, kus teispäevast laupäevani on võimalik tutvuda vastsaabunud raamatute ja jätkväljanne-tega.

Perioodika lugemissaalis (II korrusel) on avariilid viimase paari aasta eesti-, vene- ja võõrkeelsed ajakirjad (üle 1800 nimetuse) märksõnalis-alfabeetilis järjestuses.

Teatmebibliograafia ja informatsiooni osakonna lugemissaalides (II korrusel) on avariilid kodu- ja välismaise teatmekirjanduse, bibliograafia-väljaanded ja Eesti NSV TA väljaanded. Ühiskonnateaduste saalis (tuba 216) on üldentsüklopeediad, üldised keelesõnastikud, biograafilised leksikonid, ühiskonnateaduste alane teatmekirjandus ja rahvusbibliograafiaid.

Loodusteaduste saalis (tuba 221) on välja pandud loodusteaduste- ja tehnika-alane teatmekirjandus, bibliograafiaväljaanded, erialasõnastikud asuvad vastava eriala juures. Paignutus on märksõnaline.

Referatajakirjade saalis (tuba 226) on kodu- ja välismaised referatajakirjad paigutatud süstemaatiliselt.

Pisitrükiste kogus on alates 1945. a. ilmunud ametkondlikud trükised ja õnnetstarbeline abimaterjal, lehtmaterjal ja aiutiseks kasutamiseks mõeldud teatmekirjandus ja tehnikakirjanduse erilaadid.

Raamatukogu on avatud: 9.00—20.00 üldlugemissaal perioodika lugemissaal teatmesaalid

9.00—16.00 laupäeval Pisitrükiste kogu on tööna- vadel avatud kella 9.00—17.00, laupäeval suletud. Pühapäeval on raamatukogu suletud. Iga kuu esimene neljapäev on sannaarpäev.

7 NSVL rahvatulu ja selle dünaamika. Juhendaja ass. V. Vensel.

8. Tööstustoodangu tootmiskulude arvestuse ja omahinna kalkuleerimise meetodid. Juhendaja: van.-õp. K. Kallas.

9. Arvestuse mehhaniseerimise olukord ja arenguperspektiivid ENSV-s. Juhendaja: van.-õp. E. Suislepp.

10. Ettevõtte majandusliku stimuleerimise fondide moodustamise uuest korrast. Juhendaja: van.-õp. A. Tammeraid.

11. Raamatupidamise organiseerimine ettevõttes. Juhendaja: van.-õp. J. Sarapik.

12. Rahvamajanduse ressursid ja tarbimise tasakaalustamine taastootmisprotsessis. Juhendaja: asp. O. Renter.

TURISTINA INDIAS

ELEKTROTEHNIKA
TEADUSKONNA DEKAAN

J. Tomson

Reisi eesmärk ja marsruut. Reis toimus k.a. jaanuari alguspoolel turismigrupi koosseisus, milles oli 30 inimest Eesti NSV-st (peamiselt põllumajandustöötajad). Peale selle oli kaasas «Inturisti» giid Tallinnast, kes kohapealsete giidide ingliskeelse jutu pani eesti keelde.

Reisi marsruut: Moskva — Dehli — Agra (kunagine India pealinn) — Bombay (India suuruselt teine linn) — Cochin (Kerala osariigi sadamalinn) — Periyar (looduskaitseala Cochinist lõuna pool) — Cochin — Madras (sadamalinn) — Dehli — Moskva.

Üldist India kohta.
Pindala: 3.268.000 km² (Eesti NSV-st 72 korda suurem).
Elanike arv: 560 · 10⁶ (Eesti NSV-ga võrreldes 400 korda enam) sellest kirjaoskamataid 450 · 10⁶ inimest.

Esimesed muljed tänavapildist.

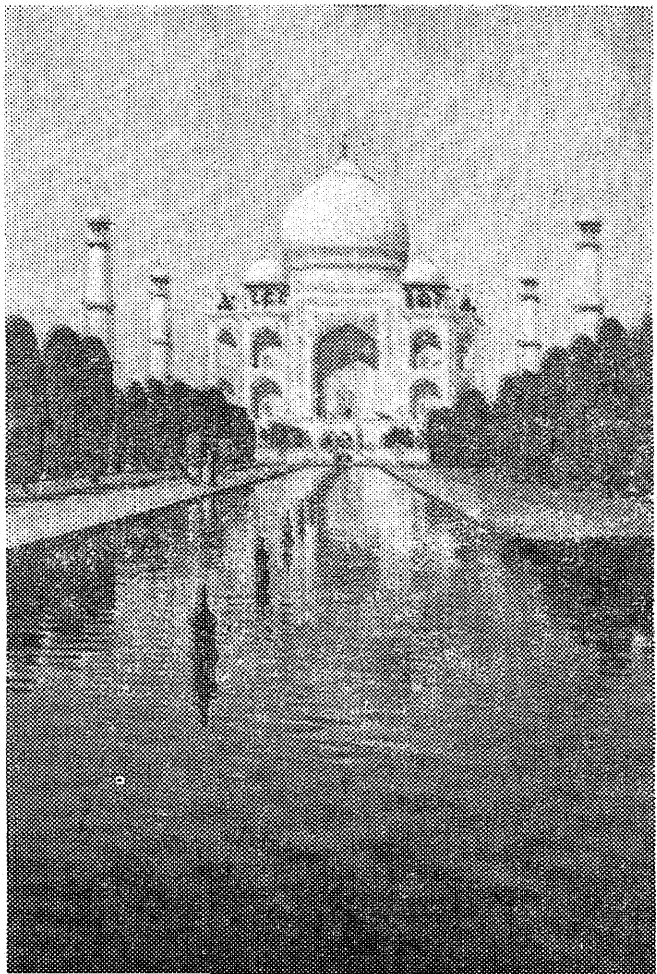
Dehli (giidi ütlemise järgi on Dehli 4 · 10⁶ elanikku, teatmik on see arv mõnevõrra väiksem) peatusime Oberay hotellis, millega võis igati rahule jääda (meile anti kahe peale 2 tuba koos vannitoaga).

Dehliisse saabumise päeva esimene pool kuni lõunasöögini anti «rekognostseerimiseks».

Linnas soovitati liikuda gruppides, vähemalt kolme-neljakesi koos. Et sellist hulka inimesi oli omavahel veel võõrastest grupikaaslastest raske ühel hooil kokku sobitada, siis uudistasime tundmatut keskkonda esialgu hotellisiselset õuet ühekaupa. Mõne aja möödudes, kui olime jõudnud veenduda selles, et indialased on meie vastu sõbralikud ja rahumeelselt meeletatud, otsustasime väikese jalutuskäigu ette võtta.

India naised riietuvad enamasti indiapräselt. Põhiliseks riietusesemeks on maani ulatuv sari ja sellega koos käisteta pihki või maani ulatuv kleiditaoline riietuse. Korralikku sarisse riietatud naine jätab elevantse mulje. Sareli on sarnasus meie rändmustlastega üsnagi suur, eriti siis, kui kantakse äsiamainitud kleiditaolist kirevat riietuseset.

Meeste riietuses on rohkem eurooplastelt võetud elemente. Suur osa india mehi kannab pikki pükse ja päevasärki nagu eurooplastedki. Mida rohkem lõuna poole, seda enam kantakse pikkade pükste asemel lühikesi. Jalas on nii meestel kui ka naistel kerged sandalid, peaaegu sellised, nagu meil

AGRA

saunas või rannas jalga pannakse. Käiakse ka päris paljajalu.

Enamus indialasi on kõhnad ja kuivetanud. Usna sageli jääb mulje, nagu oleks indialastel otse sääre- ja reieluude peale tõmmatud pruunika või mustjaga nahk. Kohtab mitmesuguse nahavärviga indialasi, meie mõistes tõmmust kuni päris neegermustani.

Liiklus on Indias vasakpoolne. Rohkesti, melle isegi harjumatu palju, on jalgrattureid. Enamasti on linnatänavad kitsamad kui korralikuks liiklemiseks tarvilik. Sellises olukorras on jalgrattur liiklemisel tõeliseks nuhtluseks. Tundub, et nad jäävad kõikjal autodele jalgu. Kuid ometi ei näinud me ühtegi liikluseõnnetust jalgratturiga selle kahe nädala jooksul, mil Indias olime. Sõiduki liikumise maksimaalselt lubatav kiirus linnas on 40 km tunnis.

Vanas Dehliis olidki põhilisteks sõiduteel liiklejateks jalgrattur ja motorikõõ — meie kaubaveomotorolleritooline varikatusega sõiduriist, mille taksomeeter peal. Tänaval annab iga sõiduki juht pasunat oma äranägemise järgi, ja seda tuleb teha tihti, sest jalakäijad arvestavad liikluseeskirju veelgi vähem kui meil. Sellepärast on tänav ka kärarikkam.

Tänaval pakutakse otse käest kõikvõimalikke kaupu või keeldatakse neid ostma kauplu-

sest: toiduaineid, suveniire, pudinguid jne.

Enamik tänavaid puhtuse poolest just silma ei torka. Halvem on olukord vaesema rahva linnaosades, seal on majade ümbrus sageli sõna otseses mõttes reostatud ja kasimata. Tundub, et seda kõike ei saa kirjutada valitseva korra arvele, vaid inimesed ise, kes nendes linnaosades elavad ja askeeldavad, on samuti süüdi neid ümbritsevas kasimatuses.

Ehitustööst.

Mõni näide ehitustööde tegemisest, mis turistile silma torakas.

Vana Dehli ühes rajoonis ehitati kanaliseerimisrastrit. Kaevati süvendit umbes 500 mm läbimõõduga torustikule. Kõik tööd tehti käsitsi. Süvend, kuhu torustik paigutati, oli kohati 2–2,5 m sügav. Mulda võeti süvendist välja järgmiselt: tööline täitis (tõmbas) labidaga (labidal on vars risti otsas, s.o. meie kõpla taoliselt) mulda silmapesukausi taolisse nõusse. Kui kauss sai täis, tõstis teine tööline selle endale pea peale ja kandis mõne sammu võrra edasi, süvendit serva juurde. Seal võttis kausi järgmine tööline edasi mulla mahapaneku kohta. Järgnevalt läks kauss tuldud teed pidi tagasi. Selliseid ahelikke («ekskavaatoreid») oli lühikesel süvendi kaevamise lõigul palju.

MIDA ARVAD SINA?

RETSENSIOON

(«TP» nr. 1 1973, 4. jaan.)
Önn ei tule tipa-tapa
kassisammul lastetuppa
magaja magu.ale suule
piparkooki panema
Önn on karges kesköö viinas
küünlaleegis, looja minas
Önn on Önn kui hallad puudel
Önn on pika poisi huultel
kelle nime veel ei tea
Önn ei tule

üle lume
mis on kahe intri vahel
sõlmimata õnneahel
jääb kui õhkad ehavalgel
üksi sinivarjet palgel
valu hüüad läbi õõ

Önn on lennus üle maa
piisahaaval mööda pilvi
õnne püüdes mõte reaks saab
Önn ju omab silmi
Önn ei enam mööda lähe
elumängu laval
kõhelda jääb õnnel vähe
teab, et üks on avat.

ANU KUUSEMÄGI

REMARK

«TP» TOIMETUSELE.

Esitatud farssi ei tohiks käsitleda isikliku kallaletungina noorele autorile, vaid esmajäones argliku katsena puhuda leeki instituudi kirjanduslikku vaimu, mis seni, ilmselt TPI reaalkallaku töitu, on suunatud väljaspoole. Samal ajal ei saa kahelda, et kirjanduslike kalduvustega üliõpilasi instituudis leidub. Kirjandusliku kohtu funktsioonid võiks TP edukalt konkureerida näiteks kohviku-

ga, võimaldades «noortel vihasel mees» puhata suure kunsti lahkamisest ning pöörata oma pilgud taas maa peale — omaenda loomingu arutelu. Kindlasti väheneks otsuste kategoorilisus ja tõuseks nende kaal.

Iga sõna on lausunud vastuse ootusega ning mõttevahetuse elavnemine avaldada võiks loomerindele tuua seni-seid kõhkleid ja kõrvalseisjaid, mis omakorda looks kvantitatiivse kasvuna uue kvaliteedi esindamaks meie instituuti senisest väärrikamalt kunstiõdedes, viies meie tudengeid mõttelt «kuidas?» vahel ka mõttele «miks?»

V. V.

TOIMETUSELT.

REMARK V. V.-le.

õigemini küllakutse toimetuse. Kuna meile määratud remargi leidsime toimetuse postkastist, pole õnnesunud autori isikut kindlaks teha ega temaga kokku saada. Võib-olla oleks siiski kasulik ka suusõnal rääkida sellest, miks tipikale «kuidas?» küsimuse lähem on kui «miks?», miks meie poolt välja kuulutatud kirjandusvõistluste tulemused tööde puudumise tõttu väljakuulutamata jäävad, miks... On see TPI-s loomulik? Kuidas olukorda parandada?

Mida arvad Sina, tipikas? Jääb küsimärk, mis ootab vastust.

AASTA VANEMAKS

Kui lugeda aastaid alates 1945-st ja lõpetada 1973-ga, saame arvu 27. Sellise vanuseni on nüüd jõudnud meie instituudi akadeemiline meeskoor. Järjekordne aasta tõi meeskoorile kaasa uusi tegemisi ja ühe uue traditsioonigi. Kui meenutada toda möödunud, siis kuulud siin meeskoori esimene autoralli, üliõpilaskooride veepeidu, järjekordne jalgrattamatk ja muidugi ka esinemas alates «Estonia» kontsertsaali lavast ja lõpetades mõne kolhoosiklubilavaga.

Et esimene autoralli suure elevuse kaasa tõi ja et isiklike sõiduautode omanike arv meeskooris pidevalt kasvab, siis on kindlalt kavatsus ka käesoleval aastal sõita Tartusse kontserdile autodega. Eks marsruutigi saa valida nii, et sõit autoralli ehk A-tuuri nime välja annab. Autoralli oli ainult meeskooril, veepeost olid aga osa võtnud kutsutud kõik vabariigi üliõpilaskoorid. Iga-aastase veepeo organiseerimise mõte tekkis ülemöödunud suvel Ogres üliõpilaskooli pool, kus esimese selise ürituse läbiviimise au anti TPI meeskoorile. Et peal oli ka asjalikku külge, seda näitab

Üliõpilaskooride Esinduse kokkutulemine möödunud sügisel. Esindus püüab ütelda oma sõna üliõpilaskoolide ja muude üliõpilaskooride ürituste organiseerimisel.

Koori seltskonnale poole peale tuli möödunud aastal juurde üks oluline detail, mida püüame muuta traditsiooniliseks. Alates sellest aastast on koori koosviibimisel või peol juhtijaks Magister Cantandi ja Magister Bibendi. Eks nõua ju koori akadeemiline nimigi, et laul ja klaasitõstmine oleksid igal pool õiges vahekorras.

See meelelahutusprogramm oli aasta jooksul vahelduseks koori korralistele harjutustele ja kontsertidele. Et aga aasta jooksul on juurde õpitud kümme kontserdi laulu ja et lauldakse nii XV sajandi kui kaasaegsete heliloojate loomingut, seda võite kuulda 18. MÄRTSIL KELL 14.00 «ESTONIA» KONTSERTSAALIS. Kindlasti leiate lauljate hulgas mõne sõbra, grupi või töökaaslase. Võib-olla tekitab siis ka tahtmine tulevast sügisest alates meeskoori tegevuses kaasa lüüa.

T. SOONURM

Õigus mõlemal juhul

Kuulus Rooma kirjanik Apuleius kirjutab sofist Protagoresest järgmist:

«Sofist Protagores, laia silmaringi ja avarate teadmistega inimene, kes esimeste retoorikute keskel paistis silma oma suurepärase kõneoskusega, Demokritose kaasmaalane, kellega ühel ajal ka elas ja kellelt oma õpetuse laenas, — just seesama Protagores, räägitiakse, määras oma õpilasele Evatlele õpetatav ühele kõrge, kuid ühe läbi mõtlemata tingimusega — Evatles maksab ainult siis, kui võidab oma esimese kohtuprotsessi.»

Ja nii siis Evatles, kaval ja libe mees, kes tegi endale selgeks, kuidas inimestes kaas-

tunnet äratatakse, kuidas mõlemad pooled teineteisele lõkse seavad, otsustab lõpuks, et teadmisi on tal piisavalt, venitab kohtuasjade juurde asumise ega soovi maksta.

Lõpuks kutsus Protagores Evatlele kohtusse, räägiti tingimustest, mille alusel ta Evatlele õpilaseks võttis, ja esitas siis järelduse dilemma vormis:

«Kui mina võidan — maksad vastavalt kohtu otsusele, kui võidad sina — maksad vastavalt meie kokkuleppele, sest täna on su esimene kohtuasi. Nii et kui kaotan — kehtib kohtu otsus, kui võidad — kokkulepe.»

Kas tasub veel arutada, et see järeldus tundus kohtunikele

vaieldamatu ja veenev?

Aga Evatles — ta oli selle ennenägematu Kaval-Antsu parim õpilane — pööras dilemma pahupidi. «Kui nii,» teatas tema, «siis mitte ühel ega teisel juhul ei võlgne ma sulle seda, mida sa nõuad. On ju nii: kas ma võidan ja kohtu otsus vastab mind kõikidest kohustustest või kaotan — ja siis kehtib meie kokkulepe, kus on kirjutatud, et ma ei pea midagi maksma, kui kaotan oma esimese kohtuasja, see tähendab meie tänase protsessi.»

Mõlemal juhul on mul õigus: kui kaotan — meie kokkuleppe alusel, kui võidan — kohtu otsusega.»

Ülikoolidest

Krakovi tunneme vana ülikoolilinna ja kultuurikeskust. Praegu seisab selles Poola linnas üliõpilaste kirjas 13 500 nime. Kuni 1978. aastani viiakse Krakovi uues ülikoolilinnakeses läbi suured tööd. Üliõpilaskoondudes luuakse elamisvõimalused täiendavalt neljale tuhandele noorele, valmivad ajakohane staadion, ravikeskus ja puhketsoon.

Aastal 1978 tõuseb Krakovi üliõpilaste arv vähemalt 21 tuhandele.

Alles nüüd sai missis Mable Fitzgerald kätte diplomi Oxfordi ülikooli lõpetamise kohta. Hiljuti pühitses ta 100-aastast sünnipäeva. Oxfordi ülikoolis tegi ta viimased eksamid ligi kaheksakümne aasta eest. Mõni ord ei leitud üles aastakümnete tolmu alla vajunud vanu pabereid, teirekord olid asjaosalised ametiisikud puhkusel, vahepeal lõi Mable ise asjale käega.

VÄITEKIRI KARIN KERMILT

Töös on välja töötatud originaalne ja sealjuures suhteliselt lihtne meetod kileliste fototakistite valmistamiseks, põhjalikult on uuritud fototundliku kile kasvukineetikat, mille tulemusena on saadud huvitav võrrand kile moodustumise protsessi kirjeldamiseks. Põgus ülevaade on antud ka kilede fotoelektrilistest omadustest.

Ametlikud oponendid — keemiadoktorid professorid S. Korovin ja Krapuhin ning tehnikakandidaat A. Mentser pidasid tööd igati õnnestunuks. Nõukogu liikmete üksmeelse otsuseks oli anda K. Kermile tehnikakandidaadi kraad.

Oma igapäevases töös üliõpilastega analüütilise keemia laboratooriumis on K. Kermi tuntud suure veenmisjõuga pedagoogina, kes on alati nõudlik nii enda kui ka üliõpilaste suhtes. Juba aastaid täidab K. Kermi pooljuhtmaterjalide eriala esimese kursuse rühma juhendaja kohuseid. K. Kermi lööb aktiivselt kaasa instituudi ühiskondlikus elus, kuuludes keemiateaduskonna rahvakontrolli gruppi.

Soovime Karinile edu teadusepölvil, jätkuvat energiat pedagoogilisel tööl ja täiendust kaktuste kollektsoonil!

Kolleegid füüsikalise keemia kateedrist

13. veebruaril kaitses Moskva Terase ja Sulamite Instituudi Pooljuhtmaterjalide ja Pooljuhtseadiste Nõukogu ees kandidaadiväitekirja anorgaanilise keemia kateedri assistent **Karin Kermi**.

Väitekirja teemal «CdS ja tema analoogide fototundlike kilede saamine keemilise pihustamise teel» valmis füüsikalise keemia kateedri pooljuhtmaterjalide laboratooriumis keemikandidaat dotsent J. Varvase juhendamisel.

28. APRILLIL ON TPI SPORDIKLUBI 25. AASTAPÄEV

25 aastat tennist

Kui 1948. a. reorganiseeriti Akadeemiline Spordiklubi (ASK) Tallinna Põhikooli Instituudi Spordiklubiks, siis ühe sektsioonina jamaus tegevust tennisesektsioon. On teada, et ASK spordiklubi tennisesektsioonil oli 1948. a. 1. jaan. seisuga 24 liiget ja sektsiooni esimeheks praegune TPI õppejõud professor Arnold Humal.

1948. a. sügisel algas TPI Spordiklubi tennisesektsiooni aktiivne tegevus. Vastavalt instituudi meistrivõistluste ja sõpruskohtumise TRÜ tennisesektsiooniga. TPI esimesteks tšempionideks tennises tulid L. Tens — L. Nappa naisüliõpilaste üksikmängus, H. Tõnuri meesüliõpilastest ja J. Rebane meesõppejõududest. Tartus toimunud TRÜ—TPI vahelise esimese sõpruskohtumise võitis TPI tagajärjega 13:10. Märkimisväärne oli võistkonna suurus: 16 võistlejat ning järgmisel aastal isegi 18 mängijat. Võrdlusena olgu märgitud, et viimasel aastal on võistkonna suurus olnud 7 tennisisti.

1948. a. võistlushooaja lõpul valiti 50-liikmeline tennisesektsiooni juhatus. Esimeheks sai Alfred Reier. Sektsiooni liikmete kasutada oli kaks taastatud tenniseväljakut Kopli pargis. Mõned aastad hiljem tekkis raskusi väljakute hooldamisega ning need anti korvpallurite kasutada. Oma väljakute puudumine ja nigelad treeninguvõimalused talvel mõjutasid sektsiooni liikmete arvu, mis langes 30-ni. Viimastel aastatel on tennisistide arv sektsioonis püsinud 50—60 piires.

Peale A. Reieri on tennisesektsiooni veel juhtinud praegune anorgaanilise keemia kateedri dotsent Roman Ott, TA Küberneetika Instituudi direktor Boris Tamm, TPI üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna dekaan Edgar Kogermann, TPI ehituskonstruksioonide kateedri dotsent Raimond Otsman jt. Juba kaheksandat aastat järjest on sektsiooni esimeheks H. Altsaar.

TPI tennisesektsiooni veteranidest, kes ka käesoleval ajal aktiivselt kaasa löövad nii väljakul kui ka organiseerimistöös, nimetagem ENSV tennise föderatsiooni presiidiumi esimeest J. Rebast, kauaaegset TPI spor-

ciklubi revisjonikomisjoni ja tennise föderatsiooni presiidiumi liiget A. Reierit. Tennise föderatsiooni presiidiumisse on valitud N. Alumäe, L. Nappa, E. Kedars jt. Energiat pedagoogiliseks ja teaduslikuks tööks on tennise mängust ammutanud tehnikadoktorid I. Opik, H. Aben, majandusdoktor H. Müür jt.

Aastate jooksul on TPI tennisesektsiooni kuulunud suur osa vabariigi tennise paremikust, nagu endine arhitektuuriosakonna üliõpilane Ottomar Alar, kolmekordne NSV Liidu tšempion segapaarismängus; mitmekordne vabariigi meister, NSV Liidu teeneline treener Evald Kree; meistersportlased ENSV meistrid Erik Kedars, Helgi Ustav, Tõnu Palm, Jaak Parmas jt. TPI tennisesektsioon peab igal aastal rea sõpruskohtumisi teiste kollektiividega. Traditsiooniliseks on saanud sõpruskohtumised TRÜ tennisistidega. Kohutud on veel Leningradi Riikliku Ülikooliga (1967. ja 1968. a.), Moskva Baumani-nim. Kõrgema Tehnikakooliga (1969. ja 1970. a.). Esimene rahvusvaheline kohtumine toimus 24.—25. sept. 1972. a. Tallinnas, kus võideti Budapesti Kõrgema Tehnikakooli võistkond tagajärjega 12:4.

Õppejõud võistlevad igal aastal Kaunase, Riia ja Tallinna polütehniliste instituutide spartakiaadi raames. TPI tennisistid on rea aastate jooksul saavutanud mitmeid märkimisväärseid võite. 1957., 1958. ja 1964. a. tuli TPI võistkond üleliidulisel üliõpilaste spartakiaadil kuldmedalile, 1965. a. hõbemedalile VSÜ «Kalev» Tallinna kollektiivide vahelised karikavõistlused on võidetud juba 1948. a. alates. Vabariiklik II grupi karikas võideti 1969. ja 1970. a.

1970. a. valmis Mustamäe tenniseväljak, mille rajamiseks tehti ühiskondlikus korras üh. 1000 tunni. Teine väljak on TP kollektiivi kasutada Klooga spordilaagris.

Tunduvalt peaks avarduma tennise mängu võimalused TPI-s uue spordihoone ja spordiväljakute kompleksi (sealhulgas nelja tenniseväljaku) valmimisega lähemal aastal.

V. TOPAASIA

Toimetuse aadress: Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, korpus 5, tuba 410. Tel. 532-723

sport

ENERGEETIKUD ON HOOS

Hea tervis on eduka edasiõudmise üks aluseid ja sellepärast pannakse meil energietika teaduskonnas ühiskondlike ürituste planeerimisel peatõhke spordile. 1972. a. toimus meil 33 mitmesugust spordivõistlust, millest võttis osa 2018 üliõpilast ja õppejõudu. Õpperühmade vahelise komplekspartakiaadi arvestuses võisteldi kaheteistkümmel alal. Peale traditsiooniliste — korvpall, jooksukross, jalgpall jne. võisteldi veel koroonas, korvpalli vabavises, sangpõmmi rebimises, kõieveos ja kelgutamis, mis tõi spordiradadele ka neid, kes varem polnud tegelnud spetsiaalset ettevalmistust nõudvate spordialadega. Nn. lihtsate alade lülitamine spartakiaadi arvestusse vahendab rühma kuuluvate tippsportlaste osatähtsust ja annab rohkem võimalusi massisportdiks, mille efekt on tulevaste inseneride ettevalmistamisel palju suurem kui ainult tippudel loorberite lõikamine.

Massisporti populariseerimine esitab teaduskonna kehakultuurikollektiivi nõukogule rohkem ülesandeid kui ainult võistkondade komplekteerimine osavõttuks TPI sisespartakiaadist. Vastutusriikka ülesande täitmise avaldub võistluste organiseerimises, mille põhiülesandeks on arvestusloogika kaudu (isiklikud kontaktid spordiorganisatoritega, kuulutused, spordiloogika kajastav stend, auhindade vitriin jms., viduliku meeleolu loomine võistluspaigas ja alati kindlasti auhindad). Sellise õhkkonna loomisel peavad aitama kaasa kõik teaduskonna ühiskondlikud organisatsioonid ja deklaman.

Meil võis iga võistluse pidulikul avamisel ja lõpetamisel ko-

hata teaduskonna dekaani dots. U. Soodlat või prodekaani O. Mäeküla, kes alati tundsid muret ürituse õnnestumise pärast.

Tablisti tõstis võistluste pidulikkust isikliku kohalviibimise TPI Spordiklubi juhatuses esimees sm. Bazanov. Rida rikkalikke auhindu ja vändkarikaid aitas muretseda teaduskonna ajü.-büroo eesotsas sm. Ojastega.

Niisugune positiivne suhtumine ja kaasaelamine kõikide ametkondade ja ühiskondlike organisatsioonide poolt kindlustab laialdase osavõtu teaduskonnasestest üritustest ja mõjub palju efektiivsemalt kui ainult kehakultuurikollektiivi nõukogu jõupingutused. Just tänu sellele toetusele sai teoks parima õpperühma AV-81 (nüüd juba AV-101) preemiareis Moskvasse, kus tutvuti meie kodumaa pealinna vaatamisväärsustega, kohtuti edukalt Moskva Energeetika Instituudi korvpallimeeskonnaga ja saadi muid huvitavaid elamusi.

Nimetatud stimul tõi teaduskonna spordile suure elavnemise, sest ka tänava on võitjale ette nähtud ekskursioon väljapoole vabariiki. Kui eelmisel aastal sai spartakiaadi arvestuses punkte 17 õpperühma, siis tänava on neid juba peale kuuendat toimunud ala 28. Siia lisandub veel teine huvitav fakt: kui eelmisel aastal oli võitnud rühm teistest mäekõrguse võrra üle, siis tänava oli ta alles neljas ja esikohale pürgivate võrdväärsete rühmade arv on 5. Esikohal on AO-21 ja punktiliste vahedega järgnevad talle AV-61, AK-67, AV-101 ja AL-61.

Kogu teaduskonna kaasaharimise eesmärgil toimus tänava uudse alana jalgpall, mille tasavärgises finaalmatsis lõi AL-17 õpperühma AV-51 2:1. Traditsioonilisena viidi läbi jooksukross ja teatejooks, millest väljus võitjana AV-51 õpperühma de AO-11 ja AK-57 ees.

Alati suure huviga oodatud korvpalliturniiri registreeris end 16 võistkonda. Teaduskonna komsomolikomitee rändkarika pärast kohtuüritusi finantseeris AV-91 ja AO-11. Kuigi voolteist minutit enne mängu lõppu juhtisid diplomandid kahe punkti-

ga, paisus lõpuvileks vahekaheksapunktiliseks — 68:60.

Sellist suurt osavõtjate arvu nagu tuli teaduskonna koroonavõistlustele, ei osanud korraldajad kuidagi ette näha. Oma käe kindlust tuli proovima 72 tudengit. Pärast pikka ja ülipõnevat heitlust Mustamäe Mängude Majas jõudsid hilisõhtuks finaali M. Kongo—R. Raudnagel AA-91-st ja J. Kärmas — H. Kangur AL-51-st. Tulemusega 2:1 võitsid esimesed. Õpperühmadest sai ajü.-büroo poolt välja pandud Kalevipoja kujuomanikuks AO-11.

Ujumisõhtul oli hästi põnev teateujumine. Napilt-napilt tuli siin 6x25 meetris esimeseks AL-17, edestades AV-17 ja AK-57 mõne sekundikümnendikuga.

Praegu toimub teaduskonnas õpperühmadevaheline võrkpalliturniir. Järge on ootamas suusatamine, lauatennis, sisekergejõustiku õhtu. Ootame energietikute arvukat osavõttu.

L. NIIDU
M. WIESE

«LAIAS TILMAST»

Raplas katsetati uut elektromõõdu. Esimesena astus kaalule koduperenaine. Aparaat teatas 56 kilo. Teisena läks kaalule masinakirjutaja. Vastuseks oli 62 kilo. Kui kaalule astus kuulul sopran, tuli vastus: «Hei teie seal! Ühekaupa, ühekaupa! Järjekorras tuleb kinni pidada.»

Vaidlesid kord mehaanik ja keemik, kelle amet on vanem. Keemik ütles: «Kui jumal polnuks keemik, oleks maailm jäänud loomata.» Mehaanik vaidles vastu: «Aga polnuks tal teadmisi mehaanika alal, kuidas oleks ta siis taevakehad liikuma pannud?»

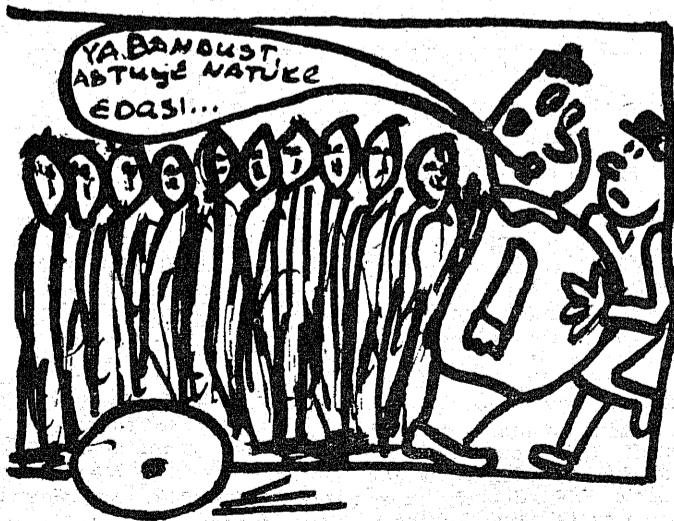
Juttu sekkus raamatupidaja: «Vabandage, aga kust tuli see kaos, mis oli enne loomist?»

Reedel, 16. märtsil kell 19.30 tudengite tantsuõhtu Tammisaare tee 135 Kitarristid.

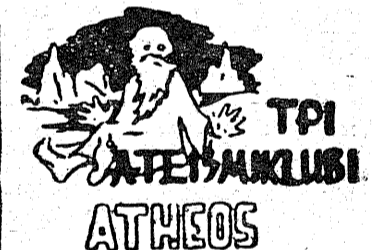
Pääsmete eelmüük A IV-105

KESKMISE TUDENGI PÄEVAPLAAN

- 7.00 — ÄRATUS.
- 7.30 — ÄRATUS.
- 8.00 — ÄRATUS.
- 9.00 — ÄRATUS.
- 10.45 — ESIMENE «AKEN» (isetegevuslik).
- 12.00 — LÕUNA.
- 12.30 — VAIKNE TUND. (Vahel kodus, põhiliselt loengul.)
- 17.00 — TULI JÜRI PALUS STIIPINI RAHA LAENATA.
- 18.00 — JÜRI VÕTTIS KAKS KOPIKAT JA LÄKS ÄRA.
- 19.00 — ÜHISELAMU SISSEKÄIGU JUURES, SUSANNAT EI OLE.
- 20.00 — SUSANNAT EI OLE.
- 21.00 — SUSANNAT EI OLE.
- 22.00 — SUSANNA TULI KOOS PIKAKASVULISE BLONDIINIGA.
- 23.00 — ÖHTUSED MÄNGUD JA MEELELAHUTUSED.
- 24.00 — TEEN KODUST ÜLESANNET.
- 25.00 — KODUNE ÜLESANNE.
- 26.00 — ÜLESANNE.
- Umbes 27.00 — ÖÖRAHU.

Bussis. Nii mõnikord ka nr. 20.-s, mis sõidab TPI Mustamäe- ja Kopli-hoonete vahet.

Reedel, 16. märtsil s.a. «PIKO-s» klubiõhtu «Kirik laias maailmas». Reisimuljeid ja pilte Vatikanist, Poola RV-st ja mujalt. Viktoriin, tordid, küünlavalgus nagu alati. Algus kell 19.30 Kutsed A III-206 (filosoofia kateedris).

Kallis Malle! Toetame Sind Sinu leinas vanaema surma puhul. TL-61
Avaldame siirast kaastunnet Malle Kuusikule armsa ema kaotuse puhul. ED-61

Vastutav toimetaja O. PÖDER

«Таллинский политехник». Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института.

Trükikoda «Ühiselu» Pikk tn. 40/42.

Hind 2 kop. MB-03755. Tellimise nr. 569